Eduskunta
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Lausunto hallituksen esityksestä Työkanava Oy -nimistä osakeyhtiötä koskevan lainsäädännön kumoamiseksi

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi laki Työkanava Oy -nimisestä osakeyhtiöstä. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi työttömyysturvalakia ja lakia työvoimapalveluiden järjestämisestä.

Esitys liittyy valtion vuoden 2025 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

Työkanava Oy on vuonna 2022 perustettu työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle kuuluva valtion kokonaan omistama erityistehtäväyhtiö. Yhtiön tehtävänä on edistää osatyökykyisten henkilöiden työllistymistä ja tukea osatyökykyisten siirtymistä edelleen avoimille työmarkkinoille.

Työkanava Oy:n työllistämistoiminta ei ole käynnistynyt yhtiölle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Työkanavalle on myönnetty valtion talousarviossa peruspääomaa Suomen kestävän kasvun ohjelmasta (RRF) yhteensä 12 miljoonaa euroa, josta 10 miljoonaa euroa on osoitettu yhtiön käyttöön. Investoinnille on täytäntöönpanopäätöksessä asetettu kolme tavoitetta.

Ensimmäinen tavoite koskee valtion omistamasta uudesta yhtiöperusteisesta välityömarkkinatoimijasta annetun lain voimaantuloa. Tavoite saavutettiin ajallaan.

Kaksi jälkimmäistä tavoitetta ovat yhtiölle asetettuja työllistämistavoitteita. Yhtiölle asetettu tavoite, 170 osatyökykyisen työllistäminen vuoden 2023 loppuun mennessä, jäi saavuttamatta. Yhtiöön oli työllistynyt vuoden 2023 loppuun mennessä yhteensä 17 henkilöä. Yhtiön RRF-tavoitteita on muutettu tähän mennessä kaksi kertaa. Alkuperäiset työllistämistavoitteet olivat 400 henkilöä vuodelle 2023 ja 700 henkilöä vuodelle 2025.

Myöhemmin tavoitteet laskettiin ensin 250 henkilöön vuodelle 2023 ja 570 henkilöön vuodelle 2025 ja siitä nykyiseen 170 ja 650 henkilöön.

Yhtiön liikevaihto tilikaudella 1.1.2023–31.12.2023 oli 34 056 euroa. Liiketappio ennen rahoitustuottoja ja -kuluja oli 1 164 340 euroa ja tilikauden tulos oli kaikkiaan 1 025 621 euroa tappiollinen.

Ottaen huomioon sen, ettei Työkanava Oy ole päässyt kovinkaan lähelle sille asetettuja työllistämistavoitteita, pidämme perusteltuna sitä koskevan lain kumoamista ja Työkanava Oy:n lakkauttamista esityksestä ilmenevällä tavalla ja perustein.

Yrityksissä käsillä olevan osaajapulan kasvaessa tulee jatkossakin kuitenkin pyrkiä saamaan kaikki kynnelle kykenevät koulutuksen, ohjauksen ja kuntoutuksen kautta työelämään. Työmarkkinoilta syrjäytymisen kustannus yksilölle sekä yhteiskunnalle voi nousta korkeaksi, jos meiltä puuttuu välineitä osatyökykyisten työllistämiseksi. Hallituksen tulee kehittää monipuolisia tapoja vaikeasti työllistyvien työllistymiseksi. Tähän myös ammatillisen koulutuksen tulee panostaa jatkossa nykyistä enemmän.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Harri Hellstén
työmarkkina-asioiden päällikkö